

28. 6. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Stát odkládá doplacení platů soudců, vyčká rozhodnutí Ústavního soudu | Změna pohlaví už nebude od července vyžadovat chirurgický zákrok | Senátní výbor podpořil novelu zjednodušující rozvody a péči o děti | Pavel podepsal „lex plyn“ pro rychlejší výstavbu plynových elektráren | Lékařské prohlídky řidičů až od 70 let a elektronizace zdravotnictví | Dětský ombudsman začne pracovat, zatím s dočasným pověřeným zástupcem | Evropské advokátní komory volají po ochraně profese a ratifikaci úmluvy

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Stát odkládá doplacení platů soudců, vyčká rozhodnutí Ústavního soudu

Stát zatím nedoplatí soudcům platy, které jim začátkem roku fakticky zmrazila vládní novela, a vyčká na nález Ústavního soudu. Několik soudců už s žalobami uspělo u obecných soudů s argumentací o porušení práva EU, vláda však vyčkává, neboť případné doplatky by mohly dosáhnout stovek milionů korun.

Změna pohlaví už nebude od července vyžadovat chirurgický zákrok

Od 1. července 2025 již k úřední změně pohlaví nebude nutná operace ani hormonální léčba. Ministerstvo zdravotnictví vydalo metodiku reagující na loňský nález Ústavního soudu, podle nějž byla podmínka chirurgického zákroku a kastrace v rozporu s lidskou důstojností (sporné pasáže zákona ÚS zrušil). Spolek Trans*parent úpravy vítá - označil dosavadní praxi za nehumánní -, avšak upozornil, že samotná metodika nestačí a bez změny zákonů zůstávají trans lidé v právní nejistotě.

Senátní výbor chce zabránit peněžitým trestům za nejzávažnější zločiny

Senátní ústavně-právní výbor 25. června doporučil upravit vládní novelu trestního zákoníku tak, aby pachatelé závažných trestných činů (proti životu, zdraví, majetku či sexualitě) nemohli vyvážnout pouze s peněžitým trestem. Podle předkladatelek by se tak nikdo neměl „vyplatit z vězení“. Pokud se s tímto návrhem ztotožní na své červencové schůzi i celý Senát, trestní reformu bude muset znovu projednat Poslanecká sněmovna.

Senátní výbor podpořil novelu zjednodušující rozvody a péči o děti

Senátní ústavně-právní výbor podpořil novelu občanského zákoníku, která od příštího roku zjednoduší a zrychlí rozvody a úpravu péče o děti z rozvedených manželství. Novela mimo jiné ruší

požadavek na zjišťování příčin rozvratu manželství a slučuje rozvodové a opatrovnické řízení; zakotví také povinnost rodičů zajistit dětem výchovu bez tělesných trestů (na základě požadavků Evropského výboru pro sociální práva), avšak bez zavedení nových sankcí. V případě, že se rodiče dohodnou, umožní novela rozvést manželství s nezletilými dětmi v jednom řízení a upouští např. od povinného výslechu obou manželů u dohodnutých rozvodů.

Pavel podepsal „lex plyn“ pro rychlejší výstavbu plynových elektráren

Prezident Petr Pavel podepsal novelu energetického zákona přezdívanou „lex plyn“, která má urychlit povolování výstavby nových paroplynových elektráren. Povolovací procesy by se mohly zkrátit až o pět let. Novela ve schválené podobě rovněž ruší individuální kontroly výnosnosti a přiměřenosti státní podpory části solárních elektráren z let 2009–2010, jež měly šetřit prostředky rozpočtu (Senátu se podařilo tyto kontroly dodatečně vypustit). Zákon také vrací Praze, Brnu a Ostravě možnost vydávat vlastní stavební předpisy, kterou Poslanecká sněmovna omylem zrušila předchozí novelou.

Sjednocení pravidel volebních kampaní schváleno bez sankcí za lži

Pravidla pro předvolební kampaně pro celostátní i regionální volby se od příštího roku sjednotí – nově oficiálně začnou 150 dnů před hlasováním. Počítá s tím zákon, který podepsal prezident Petr Pavel. Norma vyvolala spor kvůli požadavku Ministerstva vnitra, aby zveřejňování očividných lží v kampani bylo přestupkem pokutovaným až 2 miliony Kč; Parlament však tuto úpravu neschválil. Odpůrci namítali, že úřad by byl podněty zahlcen a poškození se mohou bránit žalobou. Zákon zároveň adaptuje nařízení EU o transparentnosti politické reklamy a rozšiřuje základní pravidla kampaně i na volby obecní.

Novela umožní vyšší obranné výdaje mimo rozpočtové limity

Prezident Pavel podepsal doprovodnou novelu k novému zákonu o řízení a kontrole veřejných financí, která vládě umožní v letech 2026–2033 zvyšovat výdaje na obranu nad dosavadní zákonné 2 % HDP, aniž by tento rozdíl musel dodržet běžné výdajové limity státního rozpočtu. Podle vlády to ČR umožní naplnit závazky vůči NATO – výdaje na obranu by se měly postupně zvyšovat o 0,2 % HDP ročně a do roku 2030 dosáhnout zhruba 3 % HDP. Podobnou výjimku v rozpočtových pravidlech už zavedlo 16 jiných členských států EU.

Zdravotní pojišťovny mohou dát víc na prevenci, péče v cizině se rozšíří

Zdravotní pojišťovny budou moci nově využít mnohem více peněz na podporu prevence nemocí. Umožňuje to novela zákona o veřejném zdravotním pojištění, kterou podepsal prezident Petr Pavel. Pojišťovny budou moci na tzv. programy prevence vynaložit až šestnásobek dosavadního objemu prostředků – podle odhadu až 15 miliard Kč ročně, pokud budou hospodařit alespoň vyrovnaně. Novela také například zaručí i pro dospělé pojištěnce nárok na jednu plně hrazenou variantu bílé zubní výplně (amalgámové plomby s obsahem rtuti budou od července zakázány). Dále rozšiřuje možnosti úhrad péče v jiných státech EU a pojišťovnám dává větší flexibilitu při navyšování základního kapitálu jejich komerčních dceřiných společností.

Lékařské prohlídky řidičů až od 70 let a elektronizace zdravotnictví

Podepsána byla také obsáhlá novela o elektronizaci zdravotnictví, která zvyšuje věk pro povinné lékařské prohlídky řidičů z 65 na 70 let (s účinností od roku 2024). Lékaři již nebudou muset vystavovat papírové potvrzení o zdravotní způsobilosti – policie si údaje ověří přímo v registru řidičů. Novela dále zavádí elektronické očkovací průkazy, e-poukazy na zdravotnické pomůcky a řadu dalších digitálních registrů ve zdravotnictví. Také propojí zdravotnické informační systémy s registrem zbraní: lékaři budou mít nově povinnost ověřovat, zda pacient je držitelem zbrojního průkazu, a pokud jeho zdravotní stav způsobilost k držení zbraně vylučuje, informovat praktického lékaře a policii.

Dětský ombudsman začne pracovat, zatím s dočasným pověřeným zástupcem

Od 1. července bude mít Česko poprvé dětského ombudsmana – novou instituci na ochranu práv a zájmů dětí. Přestože první držitel této funkce zatím nebyl zvolen, její výkon prozatímně zajistí Vít Alexander Schorm, zástupce současného ombudsmana. Zřízení dětského ombudsmana bylo schváleno až v průběhu letošního roku po několika neúspěšných pokusech v minulosti. Agenda dětského ombudsmana bude začleněna do Kanceláře veřejného ochránce práv v Brně a zahrnuje zejména šetření stížností dětí, monitorování a prosazování dětských práv, zvyšování povědomí o těchto právech a možnost vstupovat do vybraných soudních řízení na ochranu zájmů konkrétního dítěte.

Ústavní soud: Vydání osoby na Ukrajinu je přípustné s diplomatickými zárukami

Ústavní soud rozhodl, že vydání osoby k trestnímu stíhání do cizího státu je přípustné i v situaci probíhajícího ozbrojeného konfliktu v dané zemi, pokud poskytnuté diplomatické záruky dostatečně vylučují reálné nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení, flagrantního odepření spravedlnosti nebo jiného porušení základních práv vydávané osoby. Samotná existence rodinných vazeb v ČR může vydání zabránit jen ve zcela výjimečných případech. ÚS zamítl stížnost muže, který namítal ohrožení svého rodinného života a bezpečnosti v případě vydání na Ukrajinu – jeho zdravotní stav ani těhotenství manželky nebyly shledány důvodem k zablokování extradice při existenci dostatečných záruk ze strany Ukrajiny.

Evropské advokátní komory volají po ochraně profese a ratifikaci úmluvy

V Pražském domě v Bruselu se 23. června uskutečnila mezinárodní akce na podporu nové Evropské úmluvy o ochraně advokátní profese, pořádaná Českou advokátní komorou ve spolupráci s německými a britskými partnery. Během setkání vystoupili zástupci právnických profesí, evropských institucí i diplomaté a zazněla jasná podpora vzniku prvního právně závazného mezinárodního rámce na ochranu nezávislosti advokátů. Místopředsdkyně Evropského parlamentu Katarina Barley varovala, že rostoucí útoky na advokáty ohrožují demokratické základy společnosti, a zdůraznila nutnost jednotných evropských standardů ochrany advokacie. Zástupce generálního tajemníka Rady Evropy Bjørn Berge označil chystanou Úmluvu za historický milník – vůbec první právně závazný instrument zaměřený výhradně na ochranu právní profese. Česká republika dlouhodobě podporuje tyto iniciativy a sama plánuje úmluvu podepsat a ratifikovat.

Komise stáhla sporný návrh směrnice o „zelených“ tvrzeních firem

Evropská komise se po tlaku ze strany Hospodářské komory ČR, Eurochambres a dalších podnikatelských svazů rozhodla stáhnout svůj návrh směrnice o environmentálních tvrzeních (tzv. Green Claims Directive). Návrh měl zavést detailní pravidla pro firemní marketingová tvrzení o udržitelnosti produktů (například že jsou „uhlíkově neutrální“ či „biologicky rozložitelné“) a vyžadovat jejich nezávislé ověřování, přičemž za nesplnění pravidel by hrozily pokuty. Podnikatelské organizace však návrh ostře kritizovaly kvůli vysoké administrativní a finanční zátěži, zejména pro malé a střední podniky. Evropská komise uznala tyto výhrady a stažením návrhu dala najevo ochotu upravit legislativu Green Dealu vstřícněji k podnikatelům.

EU lídři se shodli na pokračujícím zvyšování obranných výdajů

Na bruselském summitu EU zaznělo, že státy Evropské unie musí pokračovat ve výrazném zvyšování výdajů na obranu a bezpečnost a lépe v této oblasti spolupracovat. Lídři členských zemí vzali na vědomí závazek ze středního summitu NATO v Haagu, kde se spojenci dohodli zvýšit do roku 2035 své obranné výdaje na celkových 5 % HDP (z toho 3,5 % HDP na armádu a až 1,5 % na související bezpečnostní výdaje). Evropská rada v přijatých závěrech vyzvala členské státy ke koordinovanému plnění těchto závazků a zdůraznila, že schopnější a silnější EU v oblasti obrany přispěje ke globální i transatlantické bezpečnosti a doplní činnost NATO jakožto základu kolektivní obrany.

Kulatý stůl ve Sněmovně upozornil na rizika střídavé péče u malých dětí

V Poslanecké sněmovně se uskutečnil odborný kulatý stůl k aktuálním problémům opatrovnického soudnictví, s důrazem na dopady střídavé péče na malé děti a situace vysoce konfliktních rodičovských sporů. Impulsem k diskusi byla petice „Za odpovědné rozhodování v opatrovnických sporech týkajících se dětí“, upozorňující na problémy v soudní praxi a volající po reformách ve prospěch nejzranitelnějších – dětí. Experti varovali před nevhodnou paušalizací střídavé péče, která je v praxi uplatňována už i u velmi malých dětí, aniž by se bral ohled na jejich psychický vývoj a potřebu stále pečující osoby. Upozornili také, že soudy někdy svěřují děti do péče i osobám, které se dopustily domácího násilí – ani rozsáhlá nedávná novela totiž výslovně nezakotvila domácí násilí jako relevantní faktor při rozhodování o péči. Tato praxe podle nich může negativně ovlivňovat důvěru veřejnosti v rodinné soudnictví a odrazovat oběti odcházet z násilných vztahů.

Vyšlo na epravo.cz:

Obchodní vedení společnosti

Působnost statutárního orgánu právnické osoby je vymezena v ustanovení § 163 a násl. zákona [89/2012 Sb.](#), občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) a sestává z právního jednání a rozhodování. V případě kapitálových společností platí, že činnosti působící dovnitř společnosti jsou v kompetenci statutárního orgánu, pokud právní předpis...

Dítě a dovolená v zahraničí: Co dělat, když druhý rodič nesouhlasí s cestou?

S blížícím se létem přichází každoročně období zvýšeného plánování zahraničních cest, rodinných dovolených, výletů, jazykových kurzů či pobytů u prarodičů mimo území České republiky. Pro mnoho rodičů je organizace zahraničního pobytu dítěte spojena nejen s běžnými starostmi o cestovní doklady, pojištění či balení zavazadel, ale také s právními...

Top 12 čili Tucet nejvýznamnějších judikátů Nejvyššího soudu z loňského roku 2024 vzešlých z řešení pracovněprávních sporů

Zajisté ne všechna rozhodnutí NS ČR, která nás subjektivně zaujala a zařadili jsme je do následujícího výběru, byla nebo budou zveřejněna ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ale význam zejména jako návod pro řešení pracovněprávních sporů určitě nelze žádnému z nich upřít. Nesnažíme se je řadit podle závažnosti tématu nebo frekvence v praxi...

Byznys a paragrafy, díl 12.: Právní Due Diligence

Vítáme vás u dvanáctého dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Naším cílem je přinášet podnikatelům srozumitelné a praktické informace z oblasti práva, daní a účetnictví.

Cena zvláštní obliby - kdy má citový vztah poškozeného k věci vliv na výši odškodného?

Cena zvláštní obliby představuje zajímavý koncept odkazující na cenu věci, která není určena pouze obvyklými tržními mechanismy, ale zahrnuje i osobní, citovou hodnotu, kterou má určitá věc pro konkrétní osobu. Jak uvádí odborná literatura, cena zvláštní obliby „vystihuje zvláštní vztah vlastníka k věci představující pro něj rodinnou památku...

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2025

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za květen 2025. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

Neoprávněné přijímání vkladů - II. část

První část tohoto článku[1] byla zaměřena na neoprávněné přijímání vkladů od veřejnosti ve formě svěření peněžních prostředků na účty vedené příslušnými bankami. V této části článku se zaměříme

na přijímání vkladů od veřejnosti ve formě soustavného vydávání dluhopisů a jiných srovnatelných cenných papírů, a to zejména s ohledem na správní praxi...

Finální podoba flexibilní novely zákoníku práce nabyla účinnosti - co nás čeká?

Dne 1.6.2025 nabyla účinnosti dlouho očekávaná a v mnohém přelomová novela zákona [262/2006 Sb.](#), zákoníku práce, v platném znění (dále jen „zákoník práce“), plošně označovaná jako tzv. flexinovela zákoníku práce. Pojďme si zrekapitulovat přehled toho nejdůležitějšího, co flexinovela ve své finální podobě nakonec do zákoníku práce vtělila a s čím...

10 otázek pro ... Jana Havla

Mgr. Ing. Jan Havel, zakládající partner act Řanda Havel Legal, je respektovaným odborníkem s třicetiletou praxí v oblasti energetického práva, komplexních investičních celků a řešení sporů. Zosobňuje výjimečné spojení právní erudice, ekonomického vzdělání a technických zkušeností v oblasti mezinárodních investičních projektů, díky čemuž se stal...

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)